

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	11
Życiorys Joachima Lelewela	15
Założenia metodologiczne i sposób opracowania materiału	24
Historyki Joachima Lelewela i jego koncepcja „historyka moralnego”	47
Stan badań nad językiem i stylem osobniczym naukowców	51
Stan badań nad językiem pism naukowych Joachima Lelewela	55
Ogólna charakterystyka dorobku Joachima Lelewela i materiału badawczego	60
STRATEGIE KOMUNIKACYJNE	65
TERMINOLOGIA	67
Złoża terminologiczne	71
Terminologia ogólnonaukowa	71
Terminologia historyczna	73
Terminologia społeczna i polityczna	83
Terminologia prawnicza	115
Terminologia wojskowa	136
Terminologia filozoficzna i religijna	146
Terminologia mennicza i numizmatyczna	155
Terminologia geograficzna	163
Terminologia matematyczna	170
Terminologia astronomiczna	174
Terminologia miernicza	178
Terminologia bibliotekarska, księgoznawcza i bibliograficzna	185
Terminologia drukarska	191
Terminologia językoznawcza	197
Terminologia związana z pokrewieństwem i powinowactwem rodzinnym	203
Terminologia bartnicza	210
Mechanizmy tworzenia terminów	215
Derywacja semantyczna	216
Derywacja morfologiczna	220
Derywacja syntaktyczna	236
Zapożyczenia	243
Sposoby wprowadzania terminów w tekst	247
Podsumowanie	251
RELACJE NADAWCZO-ODBIORCZE	255
Nadawca i jego sposoby uobecniania się w tekście	257

Forma <i>ja</i> (1. os. l. poj.)	260
Forma <i>my</i> (1. os. l. mn.)	267
Odbiorca i jego sposoby uobecniania w tekście	272
Forma <i>ty</i> (2. os. l. poj.)	274
Forma <i>wy</i> (2. os. l. mn.)	276
Podsumowanie	283
STRATEGIE ASEKURACYJNE	285
Kondensacja uwag asekuracyjnych	286
Selekcja omawianych problemów	288
Strategie oceniające własne dokonania uczonego	290
Strategie sytuujące ustalenia i poglądy uczonego w środowisku naukowym	293
Strategie oparte na zasadzie skromności w ocenie własnego wkładu oraz na zasadzie eksponowania luk w stanie badań	295
Sygnalizowanie stopnia pewności sądów	298
Respektowanie zasad pragmatycznych regulujących współdziałanie komunikujących się partnerów	305
Maskowanie podmiotowości wypowiedzi	307
Formy trzeciej osoby	308
Formy bezosobowe	311
Tryb oznajmujący	317
Podsumowanie	320
SPÓJNOŚĆ TEKSTU	323
Kohezja leksykalna	327
Powtórzenia leksykalne	327
Zaimki	331
Synonimy, hiperonimy, hiponimy	333
Rzeczowniki abstrakcyjne	334
Nominalizacja	335
Kohezja gramatyczno-morfologiczna	336
Kohezja składniowa	338
Paralelizm składniowy	338
Rekurencja zdań	340
Wypowiedzenia pytające	340
Elipsa	343
Koneksja	343
Odesłania	357
Parajęzykowe środki więzi	362
Graficzne środki więzi	362
Krój i wielkość czcionki	362
Nawias, dywiz, myślnik	365
Znaki graficzne jako sygnały porządkowania	367
Podsumowanie	373

STRUKTURYZACJA PRZESTRZENI TEKSTOWEJ	375
Rozczłonkowanie poziome	376
Tytuły, podtytuły, śródtytuły, tytuły boczne	376
Akapit	383
Rozczłonkowanie pionowe	401
Przypisy i odsyłacze bibliograficzne	401
Materiał ilustracyjny	404
Indeksy, spis treści, bibliografia	405
Podsumowanie	406
KATEGORIA CZASU	409
Czas teraźniejszy	413
Czas przeszły	417
Czas zaprzeszyły	421
Czas przyszły	422
Podsumowanie	425
JĘZYK	427
CECHY FLEKSYJNE	429
Deklinacja rzeczownikowa	430
Wahania rodzaju gramatycznego	430
Mianownik liczby pojedynczej	432
Dopełniacz liczby pojedynczej	433
Celownik liczby pojedynczej	435
Biernik liczby pojedynczej	435
Narzędnik liczby pojedynczej	436
Miejscownik liczby pojedynczej	437
Mianownik liczby mnogiej	438
Dopełniacz liczby mnogiej	443
Biernik liczby mnogiej	445
Narzędnik liczby mnogiej	446
Miejscownik liczby mnogiej	448
Dualis	448
Deklinacja przymiotnikowo-zaimkowa	451
Odmiana niezłożona przymiotników i zaimków	451
Zakończenia narzędnika liczby pojedynczej i mnogiej	
w odmianie złożonej przymiotników i w odmianie zaimkowej	453
Zakończenie biernika liczby pojedynczej przymiotników i zaimków żeńskich	454
Formy zaimka <i>*ja</i> , <i>*ja</i> , <i>*je</i> w bierniku	454
Odmiana zaimków osobowych <i>ja</i> , <i>ty</i> i zaimka zwrotnego <i>się</i>	455
Zaimki nieokreślone i wskazujące	456
Formy zaimków dzierżawczych	458
Inne właściwości fleksji zaimkowo-przymiotnikowej	458
Deklinacja liczebników	460
Liczebniki główne	460

Liczebniki zbiorowe	465
Liczebniki nieokreślone	465
Liczebniki wielokrotne	466
Liczebniki porządkowe i dystrybtywne	467
Liczebniki mnożne	467
Liczebniki ułamkowe	467
Koniugacja	469
Bezokolicznik i budowa tematu czasu teraźniejszego	469
Zakończenia pierwszej osoby liczby mnogiej	472
Czas przeszły i tryb przypuszczający	473
Czas zaprzeczony	474
Czas przyszły	475
Tryb rozkazujący	475
Imiesłowy bierne	476
Podsumowanie	478
SŁOWOTWÓRSTWO	483
Słowotwórstwo rzeczowników	486
Reczowniki sufiksalne	486
Reczowniki prefiksalne	526
Reczowniki złożone	528
Zsubstantywowane przymiotniki	529
Słowotwórstwo przymiotników i imiesłów przymiotnikowych biernych	531
Derywaty sufiksalne	531
Derywaty prefiksalne	543
Przymiotniki złożone	545
Stopniowanie przymiotników	550
Słowotwórstwo przysłówków	552
Formant <i>-e</i>	552
Formant <i>-o</i>	554
Przysłówki prefiksarno-sufiksalne	555
Stopniowanie przysłówków	561
Formy modyfikacyjne	562
Słowotwórstwo czasowników	566
Czasowniki prefiksalne	567
Czasowniki sufiksalne	573
Czasowniki prefiksarno-sufiksalne	578
Podsumowanie	588
SKŁADNIA	595
Ogólna charakterystyka składni	596
Podmiot	605
Orzeczenie	607
Określenia	609
Wypowiedzenia złożone	614
Inne zjawiska składniowe	617
Stylistyczno-składniowe właściwości języka naukowego pism Lelewela	622

Stylistyczne zastosowanie różnych typów wypowiedzi	622
Szyk wyrazów i zdań	631
Rozbijanie składników syntaktycznych	639
Parenteza	641
Rekurencja zdań	643
Paralelizm składniowy	643
Wypowiedzenia pytajne	644
Wypowiedzenia wykrzyknieniowe	649
Powtórzenie	652
Wyliczenie	654
Wypowiedzenia urwane	655
Sposoby łączenia wyrazów i członów składowych zdań złożonych	656
Podsumowanie	660
 WŁAŚCIWOŚCI LEKSYKALNE	 663
Słownictwo potoczne	665
Słownictwo regionalne i gwarowe	675
Archaizmy	679
Słownictwo obce	681
Poetyzmy, tropy i figury stylistyczne	687
Źródła metafor	689
Mechanizmy metaforyzacji	702
Język religijny	714
Leksyka religijna	714
Aluzje biblijne	716
Onomastyka religijna	717
Leksyka wartościująca	719
Leksyka emocjonalna	734
Podsumowanie	738
 ZAKOŃCZENIE	 741
 WYKAZ ŹRÓDEŁ	 745
 BIBLIOGRAFIA	 749
 ROZWIĄZANIE SKRÓTÓW	 781
 SUMMARY	 783